

DIUMENGE VI DE PASQUA (C)

AMBIENTACIÓ GENERAL

1. EN ELS CINQUANTA DIES DEL TEMPS PASQUAL....

Encara som dintre de la cinquantena pasqual, que acabarà solemnement en la festa de Pentecosta. Un temps durant el qual, amb els batiats en aquestes festes pasquals, feim l'aprenentatge de la vida de ressuscitats en Jesucrist.

2. ... EL SISÈ DIUMENGE:

Unes lectures on es tracen els trets essencials de l'Església: una Església nascuda de la Pasqua del seu Senyor i reunida per l'Esperit; una Església una en la diversitat i oberta al món a evangelitzar.

- **Abans de deixar els seus per passar d'aquest món al Pare que l'ha enviat, Jesús anuncia la vinguda de l'Esperit que serà "el Defensor" la Memòria vivent (*us farà recordar tot el que us he dit i us ho farà entendre.*), el Mestre interior de l'Església. També els deixebles poden viure en la "pau", en la "seva pau, a pesar dels alts i baixos, dels trabucaments que solcaran l'Església el món (evangelí).**

- **El conflicte relatiu a l'acolliment dels pagans, entre alguns vinguts de Judea i els germans de l'Església d'Antioquia de Síria, ha arribat a ser tan greu que Pau i Bernabé amb alguns altres germans, han estat encarregats de pujar a Jerusalem per a discutir francament aquesta qüestió amb els Apòstols i els Ancians.**

En l'escolta mútua i la disponibilitat a l'Esperit Sant, tota l'assemblea de Jerusalem es poden d'acord amb unes decisions que manifesten no una Església tancada sobre si mateix imposant als nous convertits ritus i pràctiques heretades del judaisme, sinó una Església oberta al món; una Església on els convertits no s'han de despullar de la seva originalitat cultural i dels seus valors humans (segona lectura).

- **Fonamentats en els apòstols (*La muralla reposava sobre un fonament de dotze pedres que duia els noms dels dotze apòstols de l'Anyell*), la ciutat santa que entreveu l'autor de l'Apocalipsi en la seva visió, el "dia del Senyor", "resplendent per la glòria del Senyor", il·luminada per una llum la font de la qual és l'Anyell, obre ben amples les seves portes als quatre punts cardinals (tres portes a l'orient, tres al nord, tres al sud, i tres a ponent), símbol de la seva vocació universal, catòlica (segona lectura).**

LA TAULA DE LA PARAULA

PRIMERA LECTURA

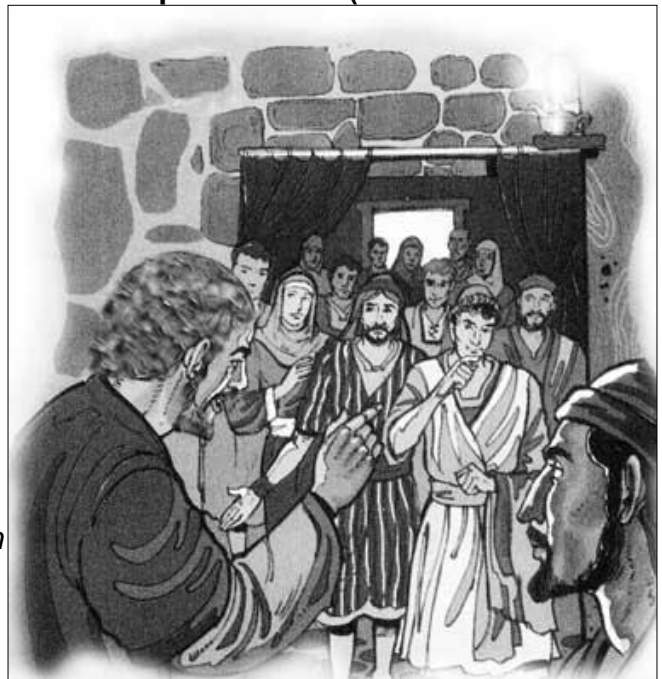
APROFUNDIR AQUEST TEXT

Els talls fets pel leccionari dominical no permet massa mesurar l'amplitud, la gravetat... i l'actualitat sempre permanent de la posada, crisis que sacsejà l'Església primitiva. Així va bé situar els fets en el seu context.

Situacions noves....

Després dels viatges missioners de Pau i Bernabé a partir d'aquest centre d'evangelització que s'havia convertit lo'església d'Antioquia de Síria (ers. Lectures dium. 4 i 5), nombrosos pagans s'havien convertit a la fe cristiana. D'aquí la pregunta, l'interrogant posat, davant d'aquesta nova situació, en les comunitats, fins aleshores formades majoritàriament per cristians d'origen jueu: Calia o no demanar als pagans convertits de sotmetre's primer a totes les prescripcions de la Llei jueva, i a la circumcisió?

uns que havien baixat de Judea (del partit dels fariseus: Act 15, 5) proposen una actitud rigorista i exigent que, els pagans, per fer-se cristians, s'han d'integrar primer al poble d'Israel i sotmetre's a la circumcisió i prescripcions de la Llei de Moisès (ensenyaven als germans d'Antioquia que si no es feien circumcidat d'acord amb la Llei de Moisès no podien salvar-se). D'altres, especialment Pau i Bernabé, conscients que aquestes condicions anteriors tenen el risc de frenar l'expansió de l'Evangelí, opten per una actitud oberta, sense condicions prèvies.

El conflicte arria a tant, en l'Església d'Antioquia, i les dificultats són tan greus que es demana l'arbitratge de l'Església de Jerusalem. Hi envien una delegació, de la que en formen part Pau i Bernabé i Titus, un convertit del paganisme (Gal 2, 1 ss.).

Una Església dialogant...

Germans, vosaltres sabeu que des dels primers dies Déu em va escollir d'entre vosaltres perquè els pagans sentissin dels meus llavis la paraula de l'evangeli i creguessin. ⁸ Déu, que coneix el fons dels cors, ha testimoniat a favor d'ells donant-los l'Esperit Sant igual que a nosaltres, ⁹ sense fer cap diferència entre nosaltres i ells, un cop ha purificat els seus cors per la fe. ¹⁰ Ara, doncs, per què poseu a prova Déu, volent imposar als deixebles un jou que ni els nostres pares ni nosaltres no hem tingut la força de suportar? ¹¹ Ben al contrari, creiem que tant nosaltres com ells som salvats només per la gràcia de Jesús, el Senyor.

L'ASSEMBLEA DE JERUSALEM, i les seves DELIBERACIONS QUE SÓN NARRADES ALS VERSETS DEL 3 AL 21, omesos pel leccionari.

- Audició de les dues parts.
- Reunió dels Apòstols i els Ancians per examinar l'afer
- Intervenció oberta de Pere, que es refereix al cas de Corneli, centurió romà de Cesarea marítima *em va escollir d'entre vosaltres perquè els pagans sentissin dels meus llavis la paraula de l'evangeli i creguessin. Déu. (vv. 7-11).*
- Testimoni de Pau i Bernabé, que contenen tots els signes i prodigis que Déu havia realitzat per mitjà d'ells entre els pagans (mateixa fórmula que a 14, 27 i 15, 4).

LA DECISIÓ FINAL:

Dòcil a l'alè de l'Esperit, l'Església es reconeix com "Església per al món": l'assemblea de Jerusalem ratifica l'obertura als pagans.

Solemnement promulgats: *l'Esperit Sant i nosaltres hem cregut que...*, les decisions són consignades en una carta dirigida a aquest "germans" que són els pagans convertits. Un mínim d'exigències se'ls demana, a fi no ferir la sensibilitat dels seus germans d'origen jueu i evitar tot el que podia aparèixer com un gest d'apostasia (menjar aliments oferts als ídols).

En conclusió de l'episodi- passatge omès pel leccionari- Lluç ens diu amb quina alegria els cristians d'Antioquia de Síria acolliren aquesta carta: *La joia i la pau retrobades pels germans confirmen que l'Esperit Sant és de veritat a l'origen de la decisió. Hi ha, doncs, possibilitat de viure junts sense forçar un o l'altre a demissioners, fins i tot si certes conversions són necessàries (Ph. Bossuyt i J. Raderakers).*

Aquest episodi marca un canvi decisiu en la història de l'evangelització.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

Aquest text reclama UNA TRIPLE ATENCIÓ:

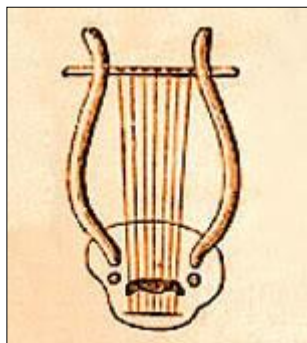
- A. Atenció a l'hora de fixar-se en les **seves diferents parts** amb les paraules i expressions que les caracteritzen.
- el conflicte i les greus discussions que somouen l'Església d'Antioquia de Síria;
  - la crida a l'arbitratge de l'assemblea de Jerusalem: *decidiren que Pau i Bernabé, amb alguns més, pugessin a Jerusalem per tractar d'aquesta qüestió amb els apòstols i els preveres...*
  - les deliberacions de l'assemblea: finalment

- elecció d'un *delegats i enviar-los a Antioquia junt amb Pau i Bernabé.*
- El contingut de la carta que els confien:
  - la salutació fraternal als destinataris: .... :*«Els apòstols i els preveres saluden com a germans els germans no jueus..*
  - el tenor de les decisions: *és que l'Esperit Sant i nosaltres hem cregut que...*

B. Atenció a destacar bé l'exhortació final: *Adéu-siau.»*

C. Atenció a marcar un temps al final de la seva proclamació, abans de deixar l'ambó per tornar al seient.

EL SALM 66

El salm 66 canta l'acció de gràcies del poble creient, en ocasió d'una collita, i llença a la tota la terra una invitació a celebrar amb ell els beneficis del Senyor. Com a resposta a la primera lectura, el salm ens convida a cantar la universalitat de la salvació, perquè conèixer Déu no és un tresor a guardar-se sinó a compartir. És la vocació del poble de Déu. La nostra vocació avui en dia.

SEGONA LECTURA

APROFUNDIR AQUEST TEXT

Després d'haver fet pressentir la novetat de la nova Jerusalem (lectura de diumenge passat), el vident de l'Apocalipsi avui ens en descobreix, ens en revela l'esclat i la resplendor de la seva glòria.

Les seves dimensions ens parlen de la seva immensitat: la seva llargària (12 és la xifra simbòlica del poble de Déu; 12.000 estadis = 2000 km)

- La seva gran i alta muralla: *Tenia una muralla gran i alta*, la seva invulnerabilitat: ella està definitivament a recer dels setges del mal.
- Les "seves dotze" portes, tres en direcció de cadascuna dels quatre punts cardinals, el caràcter universal d'aquesta ciutat.
- Els "noms inscrits" sobre les dotze portes, els de les dotze tribus d'Israel, anuncien que la nova Jerusalem se reclame també del poble de la primera aliança.
- Els "dotze fonaments portant els noms dels seus dotze Apòstols, que té bases apostòliques.

Els anuncis profètics, sobre la nova Jerusalem on afluiran tots les nacions per donar culte a Déu (Is 2, 2-5); 66, 20; Mic 4, 1-5; Joel 3, 5; 4, 20-21), són realitzats a la fi; en aquesta ciutat santa, no hi Temple, ja que Déu es fa contemplar directament (el temps de les mediacions

sacramentals és arribat); ja no hi sol ni lluna, ja que la seva font de llum *l'omple de claror i l'Anyell li fa llum...*, i les seves portes no es tanquen mai més.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

Remarcar bé:

LA INTRODUCCIÓ *L'àngel em transportà en l'esperit dalt una muntanya gran i alta*

LA VISIÓ de *la ciutat santa de Jerusalem, que baixava del cel, de la presència de Déu,*

La seva resplendor i la glòria de Déu l'envoltava. Resplendia com les pedres més precioses, com un jaspi de transparència cristal·lina. La seva alta i gran muralla Tenia una muralla gran i alta amb dotze portes: Tres de les portes miraven a llevant, tres al nord, tres al sud i tres a ponent.

- *La muralla reposava sobre un fonament de dotze pedres que duia els noms dels dotze apòstols de l'Anyell.*
- *La presència divina que fa caduc tot altre temple, el símbol desapareix davant la realitat: No hi vaig veure el santuari del temple, perquè el Senyor, Déu de l'univers amb l'Anyell, és el seu santuari.*

* *La llum que l'il·lumina fa inútil tota altra lluminària. La ciutat no necessita que l'il·luminin el sol o la lluna, perquè la glòria de Déu l'omple de claror i l'Anyell li fa llum.*

ALGUNES NOTES DE COMENTARI A L'EVANGELI

El discurs d'adéu de Jesús als seus deixebles:

Els capítols 13 a 17 de l'Evangeli de sant Joan, dels que són presos els texts dels diumenge 5, 6 i 7 diumenges de Pasqua, mostren un gènere literari particular: el discurs d'adéu", que també es troba a l'Antic Testament (així el discurs d'adéu de Moisès, a Dt. 33, 1-29), i també al >Nou T. (a més del de Joan, els adéus de Pau als Ancians de Milet a Act 20, 17-38).

Quan un home, ... conscient d'haver arribat al terme del seu camí humà, sent acostar-se la seva fi, convoca els seus íntims, explica A. Marchadour, , i els transmet el que hi ha de més estimat sota la forma d'un discurs d'exhortació fent retorn al passat i obrint al futur Recorda el que Déu ha fet per ell i com voldria perpetuar la seva herència. De cop, dóna sentit a la seva mort propera. El més normal, sovint, aquest testament és transmès durant un menjar que, d'aquest fet, rep una solemnitat particular, amb gestos simbòlics destinats a colpejar la imaginació i a permetre a aquell que morirà de sobreviure en la memòria dels fidels (...). Aquesta part és la més original de Joan, aquella que no té paral·lel amb els sinòptics. (Evangile de Jean, p. 177)

L'anunci d'una altra presència:

El capítol 14 de Joan, del que el leccionari pren el fragment d'avui, s'organitza tot al voltant del "viatge", de l'anada. Com a testimoni, el retorn constant de les expressions com *partir, anar, retornar, camí*. De quin viatge, de quina anada es tracta? Del viatge, del pas, de l'anada de

Jesús el Fill vers el seu Pare, sens dubte. Però també del viatge, de l'anada dels seus deixebles, conduïts per ell, vers el Pare.

Per a Jesús, la seva partida és a prop. Als seus deixebles atemorits per aquesta perspectiva, els anuncia que, si se'n va, tornarà a ells i inaugurarà entre ells una nova forma de presència, misteriosa, accessible només a aquells que romandran feels a la seva paraula, No es tracta d'un retorn de la seva presència física, no la seva manifestació esclatant de la seva Vinguda a la fi del món, sinó, des d'avui, una comunió amb Déu al més profund del seu misteri trinitari: «*Qui m'estima farà cas del que jo dic; el meu Pare l'estimarà i vindrem a viure amb ell.*

- Un temps s'acaba: el de la seva presència visible als seus, que podien escoltar sensiblement la seva paraula. Un temps nou s'obrirà amb la Pasqua: el d'una altra manera de relacions entre ell i els seus deixebles: el temps de l'Esperit Sant *que el Pare enviarà en nom seu* i que els conduirà vers la plena comprensió de les seves paraules i dels seus gestos.

Al temps fundador, el de la revelació de Jesús de Natzaret, explica X. Léon- Dufour, fa continuar el temps de la revelació pel Paràclit, que n'és la revelació plena. El ministeri terrestre ha acabat però gràcies al Paràclit, les paraules de Jesús s'il·luminaran pels seus deixebles molt més que en el moment de la seva audició primera. (Lecture de l'Évangile selon Jean, p. 129).

Dos vers caracteritzen aquí la funció assignada a l'Esperit Sant, el *Defensor (el Paràclit): ensenyar, fer recordar.*

- Ell "ho ensenyarà tot", tot el que Jesús ha comunicat als home de part del seu Pare. Així s'acomplirà molt més enllà de l'esperat, el que anunciaven els profetes : *Tots seran ensenyats per Déu (Is 54, 13; Jer. 31, 33 ss.).*
- Els recordarà tot el que els ha dit. No solament el record de tot el que Jesús ha dit i fet, sinó, en la línia del llenguatge bíblic, la descoberta del significat dels seus gestos i de les seves paraules, a la llum de l'Esdeveniment pasqual.

L'evangeli de Joan és l'únic en emprar el mot "paràclit" per a parlar de l'Esperit Sant. Aquesta paraula designa aquell que ve en ajut, socors, aquell que pren la defensa, l'intercessor. Es tracta d'un do del Pare (Jn 14, 16), que Jesús obté per als seus deixebles. Aquest Esperit té com a missió de donar testimoni de Jesús (J l'encarregat n 15, 26). És una altra manera de dir que és l'Esperit de Jesús l'encarregat d'interpretar el seu missatge, de revelar la seva veritat sencera, d'assistir els creients, en particular, en els moments difícils i, d'ensenyar-los i guiar-los en les seves eleccions (Jn 16, 4-15). Aquest Esperit és present a cada creient, en cada comunitat cristiana. Actua també en el cor de tota persona de bona voluntat. Per ell, nosaltres compremem cada dia millor el misteri de Jesús. Gràcies a ell, som transfigurats i podem donar testimoni. (A. Marchedour: Les mots de la Bible , p. 92).

El do de la seva pau:

Els discursos d'adéu normalment s'acaben amb la salutació de la pau. Acomiadant-se dels seus i quan va a passar el torrent Cedró per anar a Getsemaní, Jesús, anticipant la seva primera paraula de Ressuscitat (*Pau a vosaltres*): Jn 20, 19 i 26), els dona la seva pau.

La pau, per a l'home bíblic, no és solament l'absència de conflictes o la tranquil·litat de l'ànima. És la salut, és la prosperitat, és la bondat en plenitud, és la salvació. I només Déu pot donar aquesta pau, que és el bé messiànic per excel·lència.

Jesús, l'Enviat del Pare, és el mitjancer d'aquesta pau, tant que pot anomenar "seva": Us don la meva pau. No la pau il·lusòria tantes vegades denunciada pels profetes i que Jesús ha refusat porta a la terra, sinó aquesta pau de Déu per la qual ell entregarà la seva vida. Aquesta pau dels darrers temps, en fa do als seus deixebles mentre duri la història, siguin quines siguin les dificultats (16, 33).

Deixant els seus deixebles, Jesús no els desitja la pau, els la dóna, com un llegat: Us deix la pau", i insisteix: Us don la meva pau". El Fill disposa de la pau que segons la Bíblia, només Déu pot donar. Promesa a Israel, és la característica dels temps messiànics: Els seus dies florirà la justícia i mesos i anys abundi la pau (SAL 72, 7) i el Messies s'anomenarà Príncep de la Pau... El Nou Testament sencer es mostra hereu d'aquesta tradició per remarcar la reconciliació del poble amb Déu. Joan manifesta, encara més que els altres evangelis, que Jesús és el mediador de la pau: és en aquest sentit que el Fill la qualifica de "seva". Aquesta paraula anticipa el do del Ressuscitat el dia de Pasqua (20, 19. 21. 26) i serà reprès a 16, 33 en un context anàleg. Els verbs estan en present, remarcant la realitat actual i la durada indefinida del "do". (Lecture de l'Évangile selon Jean, Tom III, pp. 134 – 135).

La conseqüència d'aquest do de la pau: el temor ha de desaparèixer d'entre els seus deixebles, tan al davant de la perspectiva de la seva desaparició imminent com davant de la tasca que els espera, ells que seran portadors de la seva obra en el món.